

4. SEMINÁŘ Z HISTORIE MATEMATIKY PRO VYUČUJÍCÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Ve dnech 23. – 26. srpna 1999 se v Jevíčku konal již čtvrtý seminář z historie matematiky. V letošním roce byl zaměřen na vývoj evropské matematiky ve středověku.

Seminář byl připraven komisí pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky JČMF ve spolupráci s brněnskou pobočkou, gymnáziem a domovem mládeže v Jevíčku. Hlavními organizátory akce byli J. Bečvář, E. Fuchs a D. Hrubý. Semináře se zúčastnilo více než 70 osob (učitelé středních, základních a vysokých škol, několik postgraduálních studentů). Všechny přednášky proběhly v aule gymnázia, večerní akce se konaly v domově mládeže, kde byli účastníci semináře ubytováni.

Seminář byl slavnostně zahájen v pondělí 23. 8. ve 14 hodin v aule gymnázia, kde účastníky semináře přivítal ředitel gymnázia D. Hrubý, místostarostka Jevíčka a dechová hudba *Jevíčanka*. Následovaly první dvě přednášky, *Středověk* (J. Bečvář) a *Boethius* (K. Mačák). Po večeři se konala beseda o studiu na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy (A. Havlíčková, J. Veselý), při které byli účastníci semináře informováni o přípravě středoškolských učitelů a jejich dalším vzdělávání, které tato fakulta organizuje; účastníci semináře získali řadu propagačních materiálů.

V úterý dopoledne vyslechli účastníci semináře přednášky *Alcuin* (K. Mačák), *Univerzity* (M. Bečvářová) a *Matematika I* (J. Bečvář). Po obědě se konaly přednášky *Arabská matematika* (P. Šišma) a *Archimédova metoda výpočtu čísla π a její elementárně geometrická vylepšení* (J. Šišma). Po dvacáté hodině zahájil D. Hrubý tradiční společenský večer, na kterém nejprve B. Henry podal aktuální informace o sjezdu Jednoty českých matematiků a fyziků. Během večera vystoupil s přednáškou vzácný a všemi očekávaný host, doc. Arne Vrbský ze Zemědělské akademie v Grünfeldu, který seznámil účastníky semináře s nejnovějšími výsledky svého bádání o smyslu a významu písně *U starej Breclavi*.

Ve středu dopoledne se konala jediná přednáška, *Fyzika a astronomie* (I. Štoll). Odpoledne se uskutečnily dvě přednášky, *Počítání* (M. Bečvářová) a *Geometrie a umění* (A. Šarounová). Večer provedl Dag Hrubý nové účastníky semináře Jevíčkem; součástí procházky byl výstup na jevíčskou věž.

Ve čtvrtek 26. 8. byl poslední půlden semináře věnován přednáškám *Matematika II* (M. Bečvářová), *Renesance* (E. Fuchs) a závěrečné diskusi.

Účastníci předloňského 3. semináře (Jevíčko 1997) získali publikaci *Matematika v 16. a 17. století* (12. svazek edice *Dějiny matematiky*, Prometheus 1999, editoři J. Bečvář a E. Fuchs), který obsahuje podstatně rozšířené texty většiny přednášek, které na tomto semináři odezněly. Všichni účastníci semináře obdrželi knížku *Z historie Jednoty (1862–1869)* (13. svazek edice *Dějiny matematiky*, Prometheus 1999, autorka M. Bečvářová), dvě čísla právě ukončeného ročníku časopisu *Učitel matematiky* a obdrželi přehledné sylaby některých letošních přednášek.

V průběhu semináře si zájemci mohli zakoupit nové i starší publikace edice *Dějiny matematiky*, jednotlivá čísla časopisu *Učitel matematiky* z minulých pěti let a některé další tituly. Starší knihy z oblasti matematiky, fyziky a filozofie byly k dispozici v přenosném antikvariátu B. Henryho.